

Prve posledice inflacijskega pritiska v ZDA

Počasno dviganje cen - Denarna nasprotna - Obrestna mera zvišana - Kljub vietnamski finančni optimizem

«Čuvaji ameriškega gospodarstva se ne bojijo, da bi ekspanzija poslov zamrila zaradi pomanjkanja pare, ampak ker so v skrbah, kaj bo splošno z denarom par, ki potiska naprej ves mehanizem. Tako piše dopisnik neke londonske revije iz New Yorka.

Stroški za vietnamsko vojno in državni stroški za izvajanje notranjega programa v ZDA bodo prav gotovo dali že sredi leta 1965 velik sunek celotnemu gospodarstvu. Tisti, ki so najbolj poučeni v washingtonskih vladnih krogih, trde, da bo državni proračun dosegel 107 milijard dolarjev ali 7 odstov več izraženo v denarju. Ta proračunski povisek lahko dobijo z dohodki in ne bi prišlo do inflacijskih posledic. Če pa bi bil proračun še višji, bi se vlada lahko zatekla k določenemu inflacijskemu pritisku.

ZDA so blizu inflaciji kot pred 10 leti, toda to ni niti toliko prestrašljivo in tudi ne povzroča preplaha. Vse to izvira iz izvajanja gospodarske ekspanzije v taki meri, da je prišlo do polne zaposlitve delovne sile. Nezaposlenost je namreč padla od 7 odstov leta 1961 na izpod 4,5% v letu 1965. Vel, Britanija je dosegla to raven v svoji povojni najhujši recesiji, a Nemčija in Nizozemska imata takšno stanje že davno za seboj. ZDA se šele zdaj odprejo s tistimi težavami, ki se z njimi Evropa že dolgo bori.

LEZENJE CEN POČASI NAVZGOR

Normalno so se ameriške cene vsako leto zvišale komaj za 1,2 odstov, lani pa so se nekoliko hitreje zmanjšale, in sicer za 1,7 odstov. V primerjavi z Evropo je to polzevo leženje, saj so v Vel. Britaniji šle cene za 5,3 odstov, v Nemčiji za 3,6 odstov, na Japonskem kar za 8,7 odstov, edino v Franciji so bile komaj za 2,5 odstov višje.

Tudi za Evropo ne utripa nobena rdeča alarmna luč: 1. Zivila v ZDA se ne bodo pridružile leto poprej, kot so se letos. 2. Ne predvidevajo nobenih pomembnih mednarodnih sporov do septembra. Takrat bodo razpravljali delavske zahteve pri General Electric in pa pri Westinghouse. 3. Vladna ostra akcija v upravnih cenah glede bakra in aluminija je dosegla svoj ugoden psihološki učinek. Zavoljo tega ne bo nobenih povečanj cen.

OBETI ZA PRIHODNJE LETO SO SLABSI OD LETOSNJEGA LEZENJA CEN

ZDA torej ne bodo imele nobenih resnih težav glede svojih rezerv. Neposredne stiske so bolj finančne narave. Najresnejši in depimirajoči je pritisk na zunanje ameriške finance sprito trdovratne pasivne plačilne bilance. Domači opazne pa so težave z domaćimi kar obsevnimi domačimi financami, ki jih vsak ne opazi tako zlahka. Posebno jih skrbi preraščajoča dvoje bančnih velikanov.

POSUJILNE ZMOGLJIVOSTI V VELIKIH POSLIH

Ameriške banke so oddale zahteve državnih vrednostnih papirjev in vlagajo bolj kot kdaj koli prej svoje vloge v posojila. Za vse ameriške banke znašajo posojila 64 odstov njihove delovnosti, pri vodilnih bankah celo 70 odstov. V primerjavo s tem stanjem navajamo London, ki je na vojni dosegel vrhunec s komaj 55 odstov. Ameriške banke bodo na kratkem s svojimi denarnimi rezervami ter kupujejo zato denar v obliki potrdil (certificates) o vlogah. Industrijske korporacije so že v lanskem decembru umaknile svoje bančne sklade. Kaže, da bo bankam trda predla, poslovni ljudje plačujejo deljansko svoj bančni denar po 6 in celo 7% obrestih.

BANKE GLEDJO VSEENO NAPREJ

Naraščanje bančnih kreditov ne pomeni preveč v obsegu splošnega kreditiranja v državi. V zadnjih letih so družod pridobila, predvsem v posojilnih operacijah. Druga proti drugi tekmujejo v borbi za vloge ter plačujejo višje obrestne znanje. Opravljajo tudi donosnejše posle kot so na primer posojila na hipoteke in občinska posojila, rajše kot pa da bi kupovale državne papirje. Nekateri menijo, da ni nevarnosti za ameriški bančni sistem vrsta od kvaliteta kreditov, ampak to, da si izposojajo denar na kratke roke, a ga posojajo na dolgi rok.

Kaj bi bilo če bi prišlo do «ruša» (navala) na banke. Mislijo, da bi do tega prišlo le pri splošnem skrčenju dohodkov. Otimistično sodi večina gospodarskih krogov, da gre bolj za reševanje tehničnih in strukturalnih problemov denarništa kot pa za splošno gospodarsko šibkost.

Jedro ameriškega plačilnega primanjkljaja je v prevelikem odtekanju zasebnega kapitala iz Amerike. Ena iz rešitev tega problema naj bi bila v tem, da bi

Kaj ovira ameriško trgovino z Vzhodom

Posebno odposlanstvo ameriškega ministrstva za trgovino je preiskalo možnosti za nadaljnji razvoj trgovinske izmenjave med Ameriko ter Poljsko in Romunijo. Poročilo tega odposlanstva pravi, da naletijo ameriške pobude za navezavo trdnih trgovinskih stikov z vzhodnimi evropskimi državami, ki imajo socialistični gospodarski sistem, na določene ovire, ki dejarsko onemogočajo ameriškim podjetjem, da bi si osvojila te trge. Med temi ovirami, ki veljajo za izmenjavo z vsemi vzhodnimi evropskimi državami, nasteva odposlanstvo ameriški sistem licenc (dovoljenje za izvoz ameriškega blaga); na drugi strani pa tudi okolnost, da ameriški izvozniki ne morejo prodajati blaga v te države na tako ugodne kredite kakor njihovi konkurenti, to je japonska in evropska podjetja. Ovire postavljajo tudi predpisi za pobijanje dumpinga, poleg tega pa tudi možnost, da ameriška javnost z bojkotom onemogoči uvoz blaga iz vzhodnih držav v Ameriko.

«L'Information» poroča dalje iz New Yorka, da kažejo ameriška podjetja jasno voljo, da bi razširila trgovino z vzhodnimi državami, toda tudi, ko bi prišlo do popolne sprostitve trgovine med Vzhodom in Zahodom, bi se ta prav iz razlogov, ki jih navaja odposlanstvo ministrstva za trgovino, ne mogla razviti.

Zvišanje obrestne mere

Ni navada, da se guvernerji ameriškega denarnega sistema Federal Reserve Board sestanejo od nedeljah, in vendar se je to zgodilo pred kratkim nedeljo. Zadeva je torej morala biti nujna. Na seji so sklenili, da se obrestna mera zviša od 4 na 4 1/2 odstov. Pred letom je Federal Reserve Board zvišal obrestno mero od 3 1/2 na 4 odstov, to je v času, ko je bila zvišana mera na Angielskem.

Predsednik glavnega odbora Federal Reserve Board Martin se ni odzval vabilu predsednika republike Johnsona, da bi prišel na Johnsonovo posestvo v Texasu, kjer bi se posvetoval o tem vprašanju, temveč se je postavil na stališče, da ima osrednja ameriška banka pravico, da sama sklepa o podobnih problemih neodvisno. V resnici obstaja med osrednjo banko Federal Reserve Board in vlado že delj časa precejšnje nasprotje glede kreditne politike. Vlada je mnenja, da bi bilo zvišanje obrestne mere škodljivo, ker bi zavrglo sedanji ugodni gospodarski razvoj; po njenem mnenju ni inflacijska težnja še tako močna, da bi zahtevala takšen ukrep. V industrijskih, trgovinskih in finančnih krogih in pri samih osrednji banki pa so bili nasprotnega mnenja in je tudi prav zato prišlo do zvišanja obrestne mere.

Nemci proti «dolarskemu vdoru»

Na kongresu ameriških industrijcev v New Yorku je predsednik denarnega zavoda Bank of America M. Peterson izrazil mnenje v zvezi s povabilom vlade na sodelovanje za skrčenje primanjkljaja v plačilni bilanci, da bi v ta namen zadostoval, ko bi nekoliko zvišali obrestno mero. Ta ukrep ne bi običajno zavril gospodarske ekspanzije, udrži pa bi zaupanje vodstev osrednjih evropskih bank v dolar.

Posebno pozornost je zbudila izjava ministra za gospodarstvo Lawrence Westfalija Kienbauma proti «vdoru dolarja v Evropo». V Evropi pogosto kritizirajo ameriške poslovne ljudi ne toliko zaradi transferiranja dolarjev, je dejal minister, kolikor zaradi njihove nastopa iz poslovne prakse, ki jo izvajajo nekatera ameriška podjetja na evropskih trgih. Minister Kienbaum je tudi mnenja, da bi tuj kapital ne smel prevladovati na nobenem industrijskem in trgovinskem sektorju; tako bi lahko zavrgli domača podjetja proti konkurenci tujih. Kierbaum je dodal, da Evropa in Zahodna Nemčija predstavljata idealen trg, na katerem se lahko ameriška industrija razvija v lasten prid. (Dosej so proti «dolarskemu vdoru» zabavljali posebno Francozi.)

Kam bodo krenili Francozi?

Nemci se bojijo, da dela de Gaullova diplomacija na tem, da bi Zahodno Nemčijo pravzaprav izolirala; zato se skuša zblizati s Sovjetsko zvezo in s svojimi predvojnimi zavezniki: Poljsko, Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Med znanimi francoskimi osebnostmi, ki zagovarjajo to politiko obnavljanja vezi

s starimi prijatelji, ko nihče ne ve, ali ne postanejo lahko Nemci nevarni tudi Franciji, je npr. tudi znani 80-letni pisatelj Francois Mauriac.

V tej zvezi je zanimiv odgovor znanega francoskega diplomata Vladimira D'Ormessona, urednika pariškega lista «Le Monde» na zadevno vprašanje tik pred predsedniškimi volitvami.

D'Ormesson je dejal, da se Francija ne sme zapreti v meje starega zahodnega kontinenta. V resnici je že pred časom nastopila odjuga med Vzhodom in Zahodom. Po zasliki politike generala de Gaulle predstavlja današnja Francija enega izmed bistvenih elementov te spremembe. «Tako se narodi, ki so bili tradicionalno povezani po srcu in duhu s Francijo zopet obračajo nasproti nam in obnovljajo zveze z nami. Tako prihajajo državniki iz teh držav v Pariz. Prihajajo k nam zato, ker vedo, da jih mi nečemo odvrti z njihove poti in se vmeševati v njihove zadeve. Delajo to, ker so prijatelji v francoski politiki mirno, prijateljsko in konstruktivno ozračje, ki jim omogoča, da oni same in njihovi narodi, ki jih vodijo laze dihanje. Tako upirajo očji v nas Poljaki, Romuni, Jugoslovani in Čehoslovaki, ki so še vedno naši dobri prijatelji; to lahko trdimo tudi o Madžarih in Bolgarih. Ali se Francozi zavajajo, vprašuje Vladimir D'Ormesson, s kakšnim zanimanjem sledijo ti naši prijatelji v Evropi razvoju v naši državi? Ali upeštevajo, kaj predstavlja general de Gaulle v očeh teh zelo občutljivih narodov?»

NEMCI NISO ZADOVOLJNI

Sodeč po poročilih iz Bonna, niso v političnih krogih zadovoljni z izidom nedeljskih volitev v Franciji. De Gaullova politika dela nemški uradni politiki sicer težave, vendar se vladnim političnim krogom zdi de Gaulle manj nevaren, kakor bi bil Mitterrand, ki je po njihovem mnenju predstavniki bodoče ljudske fronte.

Podražitev čevljev in avtomobilov v Ameriki

Med številnimi dvigi cen, ki jih je opaziti sedaj dnevno v ameriški industriji, zasluži posebno pozornost napoved družbe «Chrysler Corp.», s katero naznanja veliki avtomobilski koncern za večino svojih avtomodelov 1966, ki so prišli na trg 30. septembra, višje cene. Chrysler je namreč prvi avtomobilski koncern, ki je napovedal dvig cen, razen tega pa je ta dvig cen prva splošna podražitev neke avtomobilske družbe po letu 1959. V zadnjih šestih letih so ameriške avtomobilske tovarne nove avtomobile podražile le, če so dale na izbiro različne opremne dele svojih vozil.

Višje cene Chryslerja se gibajo po vrsti vozila od 45 do 83 dolarjev. Družba dviga cene ne utemeljuje z višjimi mezdami in podražitvijo materiala, ampak pravi, da gre večidel za izboljšanje materiala na korist večje varnosti, kot jo želi Kongres, kot tudi za lepšo notranjo opremo. Poudarjajo, da ne gre za dvig temeljnih cen.

Tri velike družbe ameriške čevljarke industrije — Brown Shoe Co., International Shoe Co. in Consolidated Shoe Co. — so s takojšnjim učinkom podražile svoje izdelke za 4 do 5 odstov. Razen tega napoveduje znatno število manjših družb čevljarke industrije dvig cen za 7 in še več odstov. (n)

«Srebrni časi — bronasti kovanci» je naslov daljšega članka, ki ga je objavila «Midland Bank Review» in iz katerega posnemamo nekaj misli. Srebro so v preteklosti skupno z zlatom splošno priznavali kot valutno kovino. Medtem ko je pa industrijska poraba te bele kovine v zadnji svetovni vojni močno narasla in je ustrezno naraslo tudi povpraševanje predelovalcev, razaduje še več desetletni pomen srebra kot valutne (rezervne) kovine. Velika Britanija je opustila svoje število merilo srebrnega šterlinga že pred 150 leti.

V drugih delih sveta je srebro ohranilo svoj denarni položaj mnogo dalj, pri čemer sta obdobja prav tako samo srebrni standard kot bimetalizem. Kitajska in Hongkong sta ohranila srebro notno mero še do tridesetih let, v Pakistanu obstaja del valutnih rezerv še danes v srebru. Zanimivi valutozgodovinski ostanki so ameriški «srebrni certifikati», ki še danes krožijo kot nekaki bankovci in ki jih je mogoče zamenjati v srebru iz valutnih zalog. To daje tudi povod za enega izmed aktualnih vprašanj.

Razer Združenih držav je večina držav že davno pri izdelavi kovancev prešla od srebrnih zlitin k drugim kovinam. V Ameriki obstaja največji del denarja v obliki iz bankovcev «Federal Reserve System», majhen del pa tudi še iz omenjenih srebrnih certifikatov, ki so sicer

«Približati se razvoju drugih držav»

Namen gospodarske preosnove v očeh dr. Bakarića

Dr. Vladimir Bakarić, politični tajnik Centralnega Komiteta Zveze komunistov Hrvatske, ki je v svojih govornih in spisih že poprej naglašal potrebo po socialistični preosnovi, je uredniku «Slobodne Dalmacije» (Split) odgovoril na razna vprašanja glede namena gospodarske preosnove.

Omenil je, kako je današnja Jugoslavija v primeri s staro Jugoslavijo dosegla večjo proizvodnost dela, hkrati pa je — ko je razvijala sama sebe — v nekaterih panogah zaostajala na primeri s svetom. Gradila je tovarne, ki so bile za jugoslovanske pojme odlične, ki pa niso vzdržale konkurence na svetovnem trgu ter so morale prepadata. To pa je pomenilo zaostajanje Jugoslavije ter je krepilo težnjo da ostane Jugoslavija na repu razvitih držav. Gospodarska preosnova ima namen, da prepreči to težnjo in da se Jugoslovani zavedajo nujnosti približati se razvoju drugih držav; to pomeni, da je treba razvijati tisto, za kar imajo možnosti, ne pa da razvijajo vse. To, kar Jugoslavija proizvaja, mora proizvajati na svetovni ravni. «Proizvajati je treba tako, da bomo lahko uvažali in izvažali», je dejal dr. Bakarić. V kapitalizmu je te zadeve urejal dobiček. Zdad naj jih ureja rentabilnost (donosnost), dohodek.

O DEVIZNEM SISTEMU

Prav zdaj razpravljamo o deviznem sistemu in te debate se bližajo koncu, je dejal guverner. Splošna težnja te valutne reforme je bila da dosežemo ustaljenost dinarja, da bi dinar postal valuta, ki bi jo svet priznal. Gotovo je, da tega ni mogoče doseči čez noč in da je zato potrebna vrsta prihodnjih ukrepov, s katerimi bi uredili sistem menjave s tujino. Dr. Bakarić je omenil tudi pomen turizma, ki se razvija zlasti v Primorju, za dotok deviz ter pripomnil: Mi bi radi, da bi se odprli tečaj med dinarjem in dolarjem ostal stalen, relativno konstanten, se pravi, da bi imel notranje tečajno, da bi se njegov tečaj ohranil na tej ravni. Tako bi bilo sistem, ki bi zadnji del devize vseeno, da te devize proda za dinarje. Delovna organizacija, ki je pridobila devize, naj ima pravico razpolagati vsaj z enim delom. Reformatorji so se odločili, da stabilizirajo proizvodno za izvoz in stimulirajo priliv deviz. Tečaj med dinarjem in dolarjem se mora ustabilizirati prav zato, ker bomo tako stabilizirali merila za proizvodne vrednote, je dejal dr. Bakarić. Težnja je, da tudi industrijo spravimo na to raven da bi mogla enakopravno nastopiti na svetovnem trgu. Če se nam bo to posrežilo z enim delom največjih podjetij, potem mi slim, da bodo vsi ti problemi odpadli.

POMEN JADRANA

Dr. Bakarić je ob koncu izjavil, da se Jugoslavija ni odločila za graditev tako obsežne mornarice, kakor jo ima n. pr. Norveška. Cim hitreje je naraščal obseg prometa z blagom, tembolj se je čutila potreba po prevozu blaga po morju. «Hkrati s tem imamo prav na podlagi te menjava čedalje večjo možnost za nadaljnji razvoj jadranske obale, in sicer ne za razvoj brodarstva, temveč tudi za razvoj celotnih tovarn na osnovi tujih surovin, na podlagi nadaljnje predelave in sodelovanja z različnimi državami, ki imajo lahko svojo bazo za trgovino z Evropo in podobno. Tako se je realna možnost za izkoriščenje Jadrana večala in se veča.

FRANCOŠKO-KITAJSKA IRGOVINA NAPREDUJE

V zadnjih letih je dosegla vrednost letne blagovne izmenjave med Francijo in LR Kitajsko 300 do 400 milijonov težkih frankov (38 do 50 milijard lir). Francoski izvoz industrijskih izdelkov je bil povzpel od 57 milijonov frankov v prvih 9 mesecih lanskega leta na 169 mil. frankov v ustreznem razdobju letos (okrog 21 milijard lir).

Srebro pridobiva na mednarodnem pomenu

Ni sicer več valutna rezerva, a postaja čedalje važnejša industrijska kovina - Večja potrošnja kakor proizvodnja

na zunan prav taki kot dolarski bankovci. Ker so ti certifikati zamenljivi za srebrne kovance, so se pojavile spekulacije, čim so ljudje oznanili, da prekaša kovinska vrednost kovancev njihovo valutno vrednost.

Nasprotno z zlatom, katerega cenlo določajo na denarnih vidikih, je srebro kovina proste trgovine. Kljub temu je ameriška valutna politika ra cenovno srebro vplivala v raznih pogledih. Potreba ZDA po srebru za kovance je v zadnjih dveh letih narasla na trikratno višino. To pa je dovedlo do sklepa, da bodo odstotek srebra v ameriških kovancih drastično zmanjšali.

POVPRAŠEVANJE NAD PROIZVODNJO

Povpraševanje po srebru je v zadnjih desetih letih daleč presešlo proizvodnjo, ki se je v zadnjem času le malo dvignila in je še vedno manjša kot v zadnjih predvojnih letih. Proizvodnja leta 1964 je z 225 milijoni unci (ena unca je 28,34 gramov) sicer dosegla povojni rekord, je pa še vedno za 50 milijonov unci manjša kot leta 1937. Seveda v tej številki ni

Dr. Vilfan o učinkih gospodarske reforme

V zadnji številki «Občana», ki obravnava probleme slovenskih občin, je dr. Joža Vilfan, podpredsednik glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, napisal članek ob prazniku republike.

«Ob tem prazniku se oziramo na pot, pravi pisec, in gledamo na pot, ki je pred nami. Smo sredi izvajanja daljnosežne gospodarske reforme. Ocenjujemo njene prve rezultate in pretresamo ukrepe, ki bodo še potrebni za njeno nadaljevanje. Ta gospodarska reforma pa pomeni samo najboljši sistematičen in organiziran napor, da izpeljemo do konca našo ustavo. Nujno ima svoje repurkuzije na vseh področjih življenja in se veže z že prej obstoječimi napori za izdelavo našega sistema.»

Nato dr. Vilfan piše o nekaj občin v tem začrtanem okviru. Glede delovnih organizacij na področju gospodarstva ugotavlja, da so se do konca osamosvojitve. Dobile so nalogo, da skrbijo same tudi za razširitev reprodukcije. Stojimo neposredno pred velikimi spremembami tudi glede delovnih organizacij na področju družbenih inženjerskih ustanov, kakor zlasti vzgojnih.

Pred sprejemom Jugoslavije v GAT

Iz Zeneve poročajo, da je delovna skupina GATT (Splošnega sporazuma o carinskih tarifah in trgovini), ki proučuje prošnjo Jugoslavije za priznanje polnega članstva GATT, začela 2. in 3. decembra Jugoslovanska delegacija je pri tem odgovorila na razna vprašanja, ki zadevajo spremembe, katere so v Jugoslaviji nastopile po začetku izvajanja gospodarske preosnove, to velja zlasti glede nove carinske tarife. Uvedba te tarife je Jugoslaviji omogočila, da se z drugimi državami pogaja glede carin na enakovredni podlagi. Delovna skupina je zaupala tajništvo GATT nalogo, naj sestavi poročilo o teh posvetovanjih ter osnutek protokola za sprejem Jugoslavije kot rednega člana v GATT. Po vsej verjetnosti se bo delovna skupina zopet sestala prve tedne prihodnjega leta, da bi proučila osnutek tega protokola ter ga po vsej verjetnosti odobrila. Osnutek bi nato meseca marca med zasедanjem držav članic GATT predložili v potrditev. Jugoslavija je bila v rahlih zvezah z GATT že od leta 1959, od novembra leta 1962 pa kot začasen član GATT.

Francoško-kitajska irgovina napreduje

V zadnjih letih je dosegla vrednost letne blagovne izmenjave med Francijo in LR Kitajsko 300 do 400 milijonov težkih frankov (38 do 50 milijard lir). Francoski izvoz industrijskih izdelkov je bil povzpel od 57 milijonov frankov v prvih 9 mesecih lanskega leta na 169 mil. frankov v ustreznem razdobju letos (okrog 21 milijard lir).

«STERLING SILVER»

Srebro je igralo v zgodovini britanskih kovancev od 7. stoletja do naše dobe glavno vlogo. Šele zakon o kovancih iz leta 1920 je zmanjšal odstotek srebra v kovancih od 92,5 na 50, ker je kovinska vrednost kovanca daleč presežala valutno vrednost. Od leta 1920 do 1946 so takih novih kovancev nakovali za 121 milijonov funtov šterlingov, in letna potreba srebra za kovance je znašala okoli 20 milijonov unci, kar je bilo za povprečni položaj nevzdržno. Tako je Velika Britanija prešla leta 1946 dokončno h kovancem iz bakrenega niklja. Zakon o kovancih iz leta 1946 je pomenil konec za britansko srebrno izročilo od 1300 let! Kraljevska kovnica v Lordonu umika še danes srebrne kovance iz prometa.

TOLAR MARIJE TEREZIJE

Podobno kot Anglija sta v povojnih letih tudi Indija in Pakistan potegnili iz prometa srebrne kovance da sta lahko povrnili srebrno posilo od očetovih 226 mil. unci Združenim državam. Podobno opažamo tudi drugje. Tudi v Italiji so nedavno potegnili iz prometa srebrne kovance in so jih raztopili.

Srebrne kovance kopičijo ljudje

(Nadaljevanje na 2. strani)

Denar za osebne dohodke ustvariti z delom

Ljubljana, decembra. Eden izmed namenov gospodarske preosnove je bil uskladiti osebne dohodke z delovno storilnostjo. Vemo, da so dohodki pred reformo naraščali ragnjo in njihovo dvig ni bil v praviem razmerju z dvigom delovne storilnosti. Razlika med enim in drugim je dosegala deset in več odstotkov, tik pred reformo pa se je ta razlika še večala. Tak razvoj je povzročal padanje realne vrednosti osebnih dohodkov, dviganje cer. in s tem močno inflacijski pritisk v gospodarstvu.

Z ukrepi, ki jih imenujemo gospodarska reforma, se je stanje spremenilo s tem, da so bile cene na trgu v glavnem prilagojene vrednosti dinarja na podlagi določitve novega dolarškega tečaja, dočim so se morali in se morajo osebni dohodki oblikovati na podlagi povečane storilnosti, skratka proizvodnje v gospodarstvih, zboljšanje dela pa v negospodarskih dejavnostih. Revalorizacija osebnih dohodkov, ki se sedaj izvaja, pomeni torej prilagoditev prejemkov delavcev novim pogojem gospodarstva tako, da ti dohodki ne morejo naraščati, ne da bi ustrezno rasla tudi proizvodnja.

Denar za osebne dohodke je treba torej ustvariti z delom, prihranki, večjo proizvodnjo in podobno in ne več s — tiskanjem. Zato je sedaj toliko govora o iskanju notranjih rezerv v podjetjih in povsod drugod, kar ima zelo širok pomen.

MERILLO — CENE NA ZUNANJEM TRGU

Pri iskanju notranjih rezerv mislimo na odvečno delovno silo, na zboljšanje njene kvalifikacije in strokovnosti, na prihranke v času in materialu, na povečano in boljšo proizvodnjo in podobno. V proizvodnji je merilo v iskanju notranjih rezerv, končno merilo pri merjanju vsega z zunanjim svetom, s proizvodnjo, ceno in kvaliteto na zunanjem trgu. Zato mnoge tovarne hite, da bi zboljšale tehnološki proces in postale tako konkurenčne tudi na tujem trgu. Ugotoviti je treba, da takih tovarni ni malo, med njimi so posebno tiste, ki do sedaj niso uživale nobenih prednosti ir. so se morale že do sedaj «tolči skozi življenje», kot temu pravimo. Težje je s tistimi, ki jih je pestovala družba in jim nudi vse, pa čeprav tega niso zaslužile. Toda za tako pestovanje so bili do sedaj razlogi, ki jih ne moremo imeti vse za slabe. Omeniti je treba, da je stotine novih tovarn zrastle v krajih, kjer bi preje o tem niti sanjali ne. V takih primerih je bilo in je še treba vzgajati nove delovno silo ustvarjati rove kadre, kar ni mogoče v času nekaj let, posebno v sedanjem času, ko delo zahteva dobro izvežbane ljudi.

DA BI SE NE PORUSILO RAVNOTEŽJE

Z gospodarsko reformo je bil predviden določen dvig skupnih osebnih dohodkov, kar velja posebno za tiste dejavnosti, ki so preje v tem pogledu zaostajale, kjer so imeli delavci nenormalno nizke dohodke. Vendar kažejo podatki, da osebni dohodki v celoti gledano ne rastejo tako, kot je bilo predvideno, kar kaže na veliko previdnost tako v gospodarskih in negospodarskih organizacijah pri tem poslu. Kot se vidi gre skrb za tem, da se z normalnim dvigom nominalnih osebnih dohodkov ne bi zopet porušilo ravnotežje. Zato skrbje vsi bolj, da bi se povečala

Banke v reorganizaciji

Do sedaj so bile banke organizacije posebne vrste, nekako iznad gospodarstva, čeprav je bila njihova dejavnost namenjena v glavnem gospodarstvu. To se je in se še čuti tudi v njihovem poslovanju, ki ni tako krosmo v bankah vajeni.

Letos je izšel zakon o bankah in kreditnih poslih, ki je postavil zadevo na novo osnovo tako da bodo poleg Narodne banke Jugoslavije, obstajale še dve posebnosti banke. Med njimi bo nekaj centralnih, kot so Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino, Jug. investicijska banka in Jug. kreditjska banka

Do sedaj so bile banke organizacije posebne vrste, nekako iznad gospodarstva, čeprav je bila njihova dejavnost namenjena v glavnem gospodarstvu. To se je in se še čuti tudi v njihovem poslovanju, ki ni tako krosmo v bankah vajeni.

Letos je izšel zakon o bankah in kreditnih poslih, ki je postavil zadevo na novo osnovo tako da bodo poleg Narodne banke Jugoslavije, obstajale še dve posebnosti banke. Med njimi bo nekaj centralnih, kot so Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino, Jug. investicijska banka in Jug. kreditjska banka

Do sedaj so bile banke organizacije posebne vrste, nekako iznad gospodarstva, čeprav je bila njihova dejavnost namenjena v glavnem gospodarstvu. To se je in se še čuti tudi v njihovem poslovanju, ki ni tako krosmo v bankah vajeni.

Letos je izšel zakon o bankah in kreditnih poslih, ki je postavil zadevo na novo osnovo tako da bodo poleg Narodne banke Jugoslavije, obstajale še dve posebnosti banke. Med njimi bo nekaj centralnih, kot so Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino, Jug. investicijska banka in Jug. kreditjska banka

Srebrne kovance kopičijo ljudje

(Nadaljevanje na 2. strani)

realna vrednost dinarja na način, kot je bilo povedano. Seveda zavisi to mnogo tudi od ustalitve cen, ki se na drobno še vedno niso ustalile. To velja posebno za življenjske potrebine, kar je posledica slabe letine, deloma pa slabega poslovanja trgovine sebeja s kmetijskimi pridelki. Država skuša posredovati z upozom živil, kar raj bi vplivalo na cene živil na trgu. Vendar je bil do sedaj vpliv uvoza minimalen.

Pomembne sprostitve v deviznem režimu

Kot na ostalih področjih se tudi na deviznem pripravljajo pomembne spremembe, ki naj bi pomenile korak naprej v sprostitvi deviznega poslovanja. To naj bi se čim bolj sprostiti administrativnih spon, ki naj bi ostale le še tam, kjer je to nujno potrebno za skupne družbene koristi. Brez takih spon, vemo, ni nobena država v svetu.

Podlaga sprememb v deviznem režimu je začelo, da naj vsaka organizacija skrbi za devize, ki so potrebne, torej načelo deviznega samofinanciranja. Sedaj gredo namreč vse devize z majhno izjemo prek osrednjega deviznega sklada, ki deli po tem ustvarjene devize preko bank, ki so pooblaščenice za devizno poslovanje. To načelo, ki velja sedaj, seveda ne bo moglo biti tudi v prihodnje v celoti odpravljeno, ker gre za mnoga podjetja, ki ne morejo in ne bodo mogla nikoli ustvarjati deviz, ki so potrebne za uvoz surovin in za zalaganje notranjega trga, bolje, za gospodarstvo. Tudi država potrebuje devize za določene skupne potrebe. Vse to naj bi se v novem deviznem sistemu upoštevalo tako, da bi načelo deviznega samofinanciranja bilo podlaga za nov sistem deviznega poslovanja. Na tej podlagi bodo lahko imela podjetja svoje devizne račune, ki so bili do sedaj samo evidencijski pomena in bodo prek njih poslovala. Devizne račune pa bodo vodile za gospodarstvo poslovne banke, to je vse razen Narodne banke Jugoslavije, ki bo tudi morala z banko skleniti pogodbo za tisti del deviz, ki so potrebne skupnosti kot celoti.

Prehod na nov devizni sistem, ki je le

● RAZMERJE MED ITALIJANSKIMI STRANKAMI USTALJE. Zadnje upravne volitve — treh pokrajinskih svetov in 165 občinskih svetov — so po mnenju milanskega tednika «Mondo Economico» pokazale, da se je razmerje med posameznimi strankami v Italiji ustalilo. Volivce je bilo okoli 1.200.000, to je 3,7 vseh volivcev v državi. Politični boj je v Italiji izredno živahen, ugotavlja omenjeni tednik, vendar se okvir, v katerem se borijo posamezne stranke, ne spreminja. Te ne ležejo več višje čez doseženo raven. Tako npr. je italijanska liberalna stranka — Mondo Economico brani tudi v gospodarstvu liberalne ideje — dosega platform 6 do 7 odstov volivcev, republikanska stranka 0,7 do 2,0; ta stranka ne more napredovati, a tudi niso umrle. Krišćanska demokracija se v glavnem «drži», v nekaterih občinah nekaj pridobi, v drugi zopet zgubi. Socialistična stranka čuti čedalje bolj posledice razkola, to je oceptivne PSIUP, hkrati, pa tudi posledice napadov komunistične stranke pa tu di prizadevanja socialnih demokratov, da bi ta stranka pridobila od socialistov čim več desničarjev. Italijanska socialna demokratska stranka napreduje sicer počasi, toda gotovo. Razlika med močjo te stranke in socialistične se manjša. Komunistična stranka uspešno brani svoje postojanje, tu pa tam kakšno zgubi, vendar ne pade izpod ravni prejšnjih volitev. Navajamo še podatke o razmerju glasov, ki so ga dosegle posamezne stranke na pokrajinskih volitvah v treh pokrajinskih in na in volitvah v 165 občinah. Pri pokrajinskih volitvah v treh pokrajinih (Vercelli, Pesaro in Viterbo): krščanski demokrati 34,6 odstov oddanih glasov (pri prejšnjih pokrajinskih volitvah 36,2 odstov), komunisti 31,8 (31,3); socialisti 9,4 (12,3); socialni demokrati 6,7 (6,1); republikanci 1,0 (1,1); socialni proletarci (FSIUP) 4,3 (1,2); liberalci 6,6 (4,8); monarhisti 1,1 (1,8); neofašisti 4,2 (4,7); ostale stranke 0,1 (0,5). Pri občinskih volitvah: krščanski demokrati 35,8 (36,9); komunisti 24,4 (24,4); socialni demokrati 6,9 (4,5); socialisti 12,0 (16,4); socialni proletarci (PSIUP) 3,2 (1,6); republikanci 0,5 (0,3); liberalci 6,2 (4,3); monarhisti 0,8 (1,4); neofašisti 3,3 (3,8); mešane koalicijske liste leve 2,4 (0,5); koalicijska akcija 0,3 (0,5); koalicijska komunistične stranke in PSIUP 1,6 (1); koalicijska krščanske demokracije in socialne demokracije 1 (0,6); neodvisni 1,1 (1,7) odstov. V občinah s 5000 prebivalci in več je glasovanje po proporcionalnem sistemu, v občinah izpod 5000 prebivalcev pa po večinskem sistemu.

● PAPEŽ OB ZAKLJUČKU KONCILIA. Dan pred Marijinim praznikom, s katerim se je zaključil vesoljni cerkveni zbor, je papež v Sikstinski kapeli spregovoril s predstavniki devetdesetih poslanstev tujih vlad. Naglasil je, da Cerkev v svoji izjavi o nekršćanskih veroizpovedih vabi svoje sinove, naj upoštevajo pozitivne vrednote, vsebovane v vseh veroizpovedih in naj iz svojih src izbršejo svoja čustva nasprotovanja proti kateremu koli narodu. To bi pomenilo veliko pridobitev za socialni mir. Nikdo ni prisiljen verovati, vendar naj tudi nikdo drugega ne ovira pri izpovedovanju vere. Cerkev prosi vlade, naj ji priznajo popolno svobodo, kolikor gre za izbiro in imenovanje cerkvenih pastirjev. Danes cerkev ne zahteva ničesar drugega kakor svobodo, da lahko oznanja evangelij.

● ZBLIZANJE MED KATOLIŠKO IN PRAVOSLAVNO CEKVIJO. V političnih krogih je ob svečanem zaključku vatikanskega vesoljnega zbora na Marijin praznik 8. decembra, zbudil pozornost objem papeža Pavla VI. in odposlanca carigradskega patriarha Atenagoras. V istem času je Atenagoras v Carigradu objel kardinala Shehana Baltimorskega in znak zblizanja med katoliško in pravoslavno cerkvi. Ni to sicer še prava sprava med Vatikanom in predstavniki vseh pravoslavnih cerkva, vendar vidijo zagovorniki takšne sprave v papeževi gesti značilno znamenje. Rimski listi poročajo, da sta bila s tem razveljavljeni medsebojni izobčitvi, ki sta jih meseca julija leta 1054 izrekla papež Leon IX. in Mihael Ceralario v imenu vzhodne cerkve.

● POLJSKE MEJE IN VATIKAN. Kakor poroča «Le Monde» iz Varšave, je med Poljaki zbudil veliko pozornost spremenje «Zveze beguncev Zahodne Nemčije» pri papežu Pavlu VI. sredi novembra. Odposlanstvo sta vodila državni podtajnik zahodnonemške vlade Peter Paul Nahm in predsednik omenjene organizacije Wenzel Jaksch. Poljski tisk kakor «Trybuna Ludu» in «Zycie Warszawy», občuje dalje članke o tem sprejemu, češ da je bila dana s tem potuha zahodnonemskim «evanšionom». Tudi «Express Wietczorny» in glasilo socialistične mladine «Sztandar Młodych» pišeta v tem smislu. Kljub tem napadom proti Vatikanu ne izključujejo možnosti, da bi Pavel VI. obiskal Poljsko ob prazniku obletnice, ko je poljski kralj Mieszko I. sprejel krščanstvo.

● BOŽICNA POMOČ JUŽNIM TIROLCEM. Italijanski listi navajajo v svojih poročilih z Dunaja poziv dunajskega dnevnika «Kronen Zeitung» bralcem, naj se med božičnimi prazniki spomnijo Južnih Tirolcev. Ti sicer ne prosijo pomoči, vendar so ji potrebni. Takšne pomoči so posebno potrebne ženske in otroci, ženske brez mož in otroci brez očetov. Južni Tirolci ne smejo dobiti vtisa, da so Avstrijci opozabili nanje. Ni dovolj, da se po zidovih dunajskih hiš pojavljajo napisi, ki zahtevajo svobodo za Južni Tirol, tudi ne za dostojne razni govori, ki ne stanejo nič, treba je v resnici pomagati in delati, piše omenjeni dnevnik.

● COUVE DE MURVILLE PRI COLOMBU. Francoski zunanji minister Couve de Murville, ki se je udeležil slovesnosti ob zaključku vesoljnega cerkvenega zbora, se je med svojim bivanjem v Rimu sestal z ministrom Colombom, ki ta čas predseduje ministrskemu svetu Evropske gospodarske skupnosti. Colombu je ministrski svet naročil, naj skuša navezati stike s Francijo in poizvedeti, pod kakšnimi pogoji bi bila pripravljena zopet sodelovati tudi uradno v Evropski gospodarski skupnosti. Reševanje tega vprašanja se je zdaj zavleklo, ker še ni bil de Gaulle dokončno izvoljen za predsednika republike, temveč bo moral ponovno kandidirati na ožjih volitvah. Celotno je ozračje v pogledu sodelovanja Francije pri EGS ugodnejše, ker je de Gaulle med volilno agitacijo nekoliko popustil v svojem odporu proti Evropski gospodarski skupnosti in je menda pripravljeno v tem pogledu tudi na sodelovanje z Veliko Britanijo.

● BRIDKO RAZOČARANJE ZA DE GAULLA. Nedeljske volitve so de Gaulle, ki je kandidiral poleg petih drugih (opozicijskih) kandidatov za predsednika republike, prinesle bridko razočaranje. Njegovi listi so napovedovali jasno zmago de Gaulle (51 do 55 odstotkov glasov), v resnici pa je bilo zanj oddanih samo 10.811.480 glasov, to je 44,61 odstov. Ker ni zbral de Gaulle absolutne večine glasov, to je več kakor vsi ostali kandidati skupaj, bo prišlo do ožjih volitev 19. decembra. De Gaulle se je kljub razočaranju odločil, da se bo pomiril s svojim najmočnejšim nasprotnikom, to je socialistom Mitterrandom, za katerega je bilo oddanih 7.688.105 glasov (31,72 odstov). Ostali štirje kandidati so prejeli: Lecanuet 3.777.945 (15,59 odstov) glasov; Tixier-Vignancour 1.257.633 (5,20 odstov) glasov; Marcelliac 416.521 (1,73) glasov in Barbu 279.157 (1,5 odstov) glasov. Mitterrand je zbral lahko toliko glasov, ker je leviča, to so socialisti in komunisti, nastopila enotno. Morda še hujši udarec je de Gaulle zadal Lecanuet, ki je nastopil v imenu centra, to je predvsem meščanstva, ki se je obrnilo proti de Gaulle. Splošno prevladuje mnenje, da bo de Gaulle pri ožjih volitvah prodir.

● KURDI TRKAJO NA VRATA BAGDADA. General Barzani, ki vodi Kurde v boju za avtonomijo, se čuti že tako močnega, da je postavil po svojem nekakšnem znanjem ministru pogoje za premirje. General odbija ponovno ponudbo iraške vlade, da bi proglašila amnestijo za vse Kurde, ki so se uprli ako se ti pomirijo. Za generala ni to niti zdaleč dovolj. Odljubi je bilo že mnogo. Zato zahteva general Barzani, da Bagdad še pred pogostimi prizna avtonomijo Kurdistana. Šele nato bodo Kurdi odložili orožje ter se pričeli pogajati. Nato bodo določili meje Kurdistana, ki bo imel pravico na samoupravo. Ako ne bo iraška vlada pristala na te pogoje, bodo Kurdi nadaljevali boj za samoupravo. Sporočilo generala Mustafe Barzanija pravi, da so Kurdi doslej pobili 4194 iraških vojakov in policajev, in sicer v času od aprila do avgusta. Kurdi so se meseca septembra približali na 100 km Bagdadu. General Barzani se je pri belgijski vladi opravičil, ker je bil ob nekem spopadu ubit tudi neki belgijski inženir; pri drugi priložnosti je bil ujet neki drugi belgijski državljani. Ki so ga Kurdi zdaj izpustili.

● GOODRICH V EVROPI. Velika ameriška tovarna avtomobilskih kolesnih pliščev Goodrich Co. Akron-Ohio, namerava zgraditi svojo tovarno tudi v Zahodni Evropi in sicer verjetno v Koblenzu. Odlučitev o kraju nove tovarne, v katero bodo vložili približno 150 milijard lir, bo padla menda še letos. Ta prva evropska Goodrich tovarna bi začela predvidoma obratovati konec leta 1968. Družba Goodrich je imela do konca leta 1963 dogovor s podjetjem Veith, ki se je med tem povežalo z italijanskim koncernom Pirelli. Od takrat razvažajo Goodrichove avtomobilske kolesne plišče iz Holandske in Švedske, kjer jih izdelujejo z licenco.

MEDNARODNA TRGOVINA

Razstava pohištva na dunajskem sejmu

Spomladanski durajski velesejem bo prihodnje leto od 13. do 20. marca. To bo že 83. mednarodni dunajski velesejem. Na spomladanski prireditvi bodo organizirali veliko razstavo pohištva, ki bo vzajemala kar 3 «vrorane». V posebni dvorani bodo razne potrebšine, ki jih uporablja industrija pri izdelavi pohištva.

Niti prihodnje leto ne bodo ob tej priložnosti opustili stare tradicije, to je razstave koles v posebni dvorani. Hkrati bodo posvetili tudi pozornost opremljenosti delavnic za popravilo vozil.

Povečan izvoz marmorja

V prvih desetih mesecih letošnjega leta so izvozili iz Carrare 326.557 ton marmorja proti 306.587 tonam v razdobju januar-oktober lani, od tega je bilo 219 tisoč 687,1 tone namenjenih ro-tranjem trg (lani 201.089,1) in 106.972,8 v tujino (lani 105 tisoč 497,9). Največ marmorja so dobavili Ameriki, Angliji, Franciji in Zahodni Nemčiji.

Pr celotnem izvozu je znašal delež domačega, to je carrarskega marmorja 228.998,1 tone (lani 203.625,9) in od tega so 175 tisoč 866,5 tone postavili na notranji trg (lani 152.815,1), a 53 tisoč 131,6 v inozemstvo (50 tisoč 810,8).

Barvanega marmorja so izvozili 70.370,8 tone (lani 79.716,9), od tega 31.641,6 na notranji trg (36.080) in 38.730,2 v tujino (43 tisoč 636,9).

Splošno se je ves izvoz marmorja iz Carrare v primerjavi s prvimi 10 meseci lanskega leta povečal za 20.072,9 tone. Na notranji trg so postavili 18.598,9 v inozemstvo pa 1.474,9 tone več kakor lani.

NA PRIHODNEM MILANSKEM VELESEJMU V RAZSTAVLJALCEV

Na sestanku upravnega sveta milanskega velesejma, ki mu je predsedoval novi predsednik ovinar A. Casati, so seznanili novinarje z nekaterimi značilnostmi 44. mednarodnega milanskega velesejma, ki bo od 14. do 25. aprila 1966. Število razstavljalcev bo znatno preseгло lanskoudeležbo. Tudi povpraševanje po prostoru je s strani razstavljalcev precej večje, to velja zlasti za sektorje železarstva, lesne in plastične industrije. Dosedanjemu zboru dežel udeleženci sta se pridružila Burma in Iran.

«SAMOTER» NA VERONSKI RAZSTAVI

Na veronskem sejmišču bo od 2. do 7. februarja 1966 III. mednarodna razstava strojev za gradbeno stroko pod geslom SA.MO.TER. Razstavna površina bo znašala 60.000 kv. metrov.

NAPOVEDANE LADJE JUGOLINIJE

Odhodi iz Trsta.
Proga Jadransko morje — Severna Evropa: «Rijeka» 15. decembra;
Proga Jadransko morje — Severna Amerika: «Novi Vindolski» 21. decembra;
Proga Jadransko morje — Zahal ZDA: «Makedonija» 25. do 28. decembra;
Proga Jadransko morje — Južna Amerika: «Kvamer» 10. do 20. decembra;
Proga Jadransko morje — Ciper iz Trsta: «Risnjak» 15. do 20. decembra;
Proga Jadransko morje — Perzijski zaliv: «Uljanik» 18. do 20. dec., «Trepča» konec januarja, «Treči maj» konec decembra ali v začetku januarja 1966;
Proga Jadransko morje — Bengalski zaliv: «Romanija» 17. dec., «Dinara» v začetku januarja 1966;
Proga Jadransko morje — Daljni vzhod: «Hrvatska» 10. do 20. dec., «Kostrena» konec decembra.

JADROLINIJA

JADRAN — BLIZNJI VZHOD

Reška plovna družba «Jadrolinija» vdrjuje redno zvezo med Benetkami, Trstom in nekaterimi jugoslovanskimi ter grškimi pristanišči na Jadrano in Ciprom, Libanonom ter Egiptom. Na tej progi vozila moderni potniški ladji «Dalmacija» in «Istra» so slededem urniku: odhod iz Benetk v nedeljo ob 24. uri, prihod v Trst v ponedeljek ob 8. uri, odhod ob 23. uri, prihod na Reko v torek ob 6. uri, odhod v sredo ob 8. uri, prihod v Split ob 17,30, odhod ob 24. uri, prihod v Dubrovnik v četr-

Čez 5 let 350 milijonov ton sovjetskega petroleja

Sovjetski minister za petrolejsko industrijo M. V. Šasin je napovedal, da se bo sovjetska proizvodnja petroleja, ki znaša zdaj 243 milijonov ton letno, povzpela leta 1970 do 355 ali celo 360 milijonov ton. Pojasnil je tudi, da so sovjetske površine, kjer črpa petrolej, enkrat in pol večje od ameriških in da se proizvodnja zelo blizu po količini ameriški. V zadnjih sedmih letih je Sovjetska zveza pridobila 1,32 milijarde ton petroleja, se pravi toliko, kolikor v prejšnjih 85 letih.

RODEZIJI NE BO ZMANJKALO PETROLEJA

Kot poroča rodezijsko glasilo «Rhodesia Herald», se bo lahko Rodezija zoperstavlja bojkotu tujih petrolejskih družb, ker razpolaga s tremi vrelci, ki bodo še naprej obratovali. S pridobivanjem petroleja v teh vrelcih si bo zagotovila zadostno finančno kritje z zgubo, ki bi jo utrpela spriču bojkota. Dva vrelca se nahajata v Durbanu, tretji pa v kraju Lourenco-Marques. Razen teh bodo kmalu odprli še enega v Capu. List nadalje naglašja, da bo mogoče v treh petrolejskih čistilnicah povečati proizvodnjo, da bi krili notranjo potrošnjo petroleja, tembolj, ker predvidevajo znatne težkoče pri prevozu petroleja zaradi morebitne bojkotne zapore čistilnice v Feruki. Ta se nahaja tik ob meji z Mozambikom in ima 310 km dolg naftovod z izhodom v pristaniškem mestu Beiri (Mozambik).

IZRAEL V STRAHU ZA SVOJ IZVOZ POMARANC

Izraelska vlada je sklenila napraviti diplomatske korake proti nameramirani poostitvam uvoza pomaranč iz Izraela v deželo EGS. Zunanji minister Golda Meir je seznanila veleposlanice dežel EGS v Izraelu z uskrbljenostjo svoje vlade. Izrael se boji nazadovanja izvoza svoj pomaranč v EGS, če bodo tam uvedli nove minimalne uvozne cene; tem bi prizadejali prodajo izraelskih pomaranč.

POVEČANJE FRANCOŠKIH REZERV. V novembru so se zlate in devizne rezerve v Franciji dvignile za 335 milijonov francov (67,9 milijona dolarjev). Dne 30. novembra 1965 so dosegle 26.903 milijonov francov oz. 5.449,3 milijona dolarjev.

TRŽAŠKEM LESNEM SKLADIŠČU

Tržaški lesni operaterji imajo na voljo večje količine ameriškega in kanadskega lesa Douglas Fir in Himlock, ravnorsten afriški mogan v obliki hlodov, rezanih kosov in plošč, dalje več vrst afriških eksotov, kakor A-formosio, Mansonio, Chen Chen in Wawa ter svetel filipinski Lauvan. Poleg tega je lesno podjetje CILLE dalo na razpolago industriji vezanega lesa razovrstjen rezan les.

KAVA V TRSTU

V stalnem skladišču brazilske kave IBC v Trstu (Porto Franco Nuovo) je zdaj približno 230 tisoč vreč po 60 kg. Razen tega razkladajo z ladje «Loide Argentina» (družbe Lioide Brasileira) 90.000 vreč. Od omenjene količine kave, ki je v skladišču je bilo 40.000 vreč že prodanih, vendar jih nabavtelji še niso dvignili. (Ag. «Italia»)

Gospodarsko pismo

ložen glas in pa višina glavnice, ki je potrebna za ustanovitve banke.

Reorganizacija bank, ki bodo postale tako poslovne in tesno povezane z gospodarstvom, je v teku in mora biti zaključena do aprila prihodnjega leta.

Od Komunalne do Kreditne banke in hranilnice Ljubljana

V skladu z zakonom o bankah je bila v petek v Ljubljani ustanovljena komercialno-investicijska banka pod imenom «Kreditna banka in hranilnica Ljubljana». Pravzaprav gre za preobnovo Komunalne banke Ljubljana. Na zboru ustanoviteljev, ki se ga je udeležilo okoli 40 podjetij, je o namenih preobnove govoril glavni ravnatelj Komunalne banke Ljubljana Andrej Perko. Po zadnjih podatkih je 307 delovnih organizacij vpisalo za 9.890 milijonov dinarjev deležev v kreditni sklad banke in si s tem pridobilo 989 glasov; razen tega si je 11 delovnih organizacij z vezavo sredstev na določeni rok zagotovilo 47 glasov, 18 družbeno-političnih skupnosti pa si je s prenosom družbenih investicijskih skladov nad 2 milijardi dinarjev pridobilo dopustno maksimalno kvoto 20 odstov glasov.

Srebro

dje še v mnogih deželah; ti kovanci krožijo tudi še do določene mere namesto manj cenjenih domačih kovancev. Najbolj znan primer je talar Marije Teresije, ki je še vedno v obtoku v deželah Srednjega vzhoda. Ta lepi srebrenik ima še vedno letnico 1780, čeprav ga kujejo v Avstriji še danes.

PRODAJNI AVTOMATI SO PODPRLI SREBRO

Kljub vsemu pa se vedno raste potrošnja srebra za kovanice, kar je predvsem v zvezi z vedno večjim številom prodajnih avtomatov vseh vrst. Dvig svetovne cene srebra v letih 1961 in 1962 je imel za posledico pretopljenje ameriških srebrenih kovancev. Lani so v ZDA nakovali nad 200 mil. «Kenne-dyevih polidolarjev», ki imajo 73 tisočink unce čistega srebra, pa tudi ti so skoraj popolnoma izginiti iz obtoka, ker jih — vedelci iz sentimentalnih nagibov — hranijo v nogavicah. Tako stalno primanjkuje kovanec.

Tudi potreba srebra za kovnice drugih dežel se je dvignila in znaša sedaj letno okoli 60 mil. unč. Britanska kovnica je

Z decentralizacijo v boj proti birokraciji

Odlčne preobnose v socialističnih državah - Prednjači Jugoslavija - Mnenje evropske gospodarske komisije

Stari stalinski sistem s svojim do najmanjših nadobnosti centraliziranimi količinskimi planiranjem ni nikdar gladko tekel. Evropska komisija za gospodarsko planiranje OZN je izdala o starih sistemih načrtovanja v socialističnih državah in o novih gospodarskih poteh v državah z vodenim gospodarstvom imenitno in objektivno študijo, ki so iz nje londonski list «The Economist» in mesečne gospodarske revije zahodne in tudi vzhodne Evrope pobrale glavne podatke in ugotovitve glede posameznih držav.

Doslej je bil v vzhodnih evropskih državah poudarek na količinski proizvodnji, največji premiki v teh državah pa kažejo h kakovostnemu izboljšanju proizvodov. Nagibi k temu so bile tudi velike količine ne-ekvalitetnega, nekurantnega blaga in premajhno pridobivanje trdnih valut v tujini. Mimo tega se nahajata v Durbanu, tretji pa v kraju Lourenco-Marques. Razen teh bodo kmalu odprli še enega v Capu. List nadalje naglašja, da bo mogoče v treh petrolejskih čistilnicah povečati proizvodnjo, da bi krili notranjo potrošnjo petroleja, tembolj, ker predvidevajo znatne težkoče pri prevozu petroleja zaradi morebitne bojkotne zapore čistilnice v Feruki. Ta se nahaja tik ob meji z Mozambikom in ima 310 km dolg naftovod z izhodom v pristaniškem mestu Beiri (Mozambik).

Človeški možgani so v času med zaspanjem in prebujanjem stvarno najbolj sprejemljivi. Poskusi na raznih ameriških univerzah so dokazali, da človeški možgani med globokim spanjem lahko sprejemajo znanje. Napravili so sledeč poskus: spečemu študentu so predvajali zvočni trak, na katerem so bile posnete besede brez vsake zveze. Pri prebujanju je študent znal 75 odstov teh besed na pamet, čeprav niso imele nobenega smisla. Drug poskus so napravili v igralški soli. Mladi igralci, ki so prej potrebovali osem dni, da so se svoje vloge naučili na pamet, so obvladali besedilo že po štirih nočeh v «spalni uri».

Aluminijski trust na Madžarskem obsega 14 privrženih podjetij z vsemi geološko raziskovalnimi inštitucijami, vsemi proizvodnimi obrati do izvoznih prodajnih agencij, Trust prejme od osrednje planske oblasti določene naloge, toda sicer svobodno odloča, kakšne naloge izročiti posameznim podjetjem v trustovem območju.

V vzhodni Nemčiji imajo industrijske koncerne (VVBs), ki so zamenjali industrijska ministrstva. Verjetno, da bodo tudi na Poljskem in Češkem ustanovili podobne industrijske koncerne, kot jih predvidevajo njihovi reformni osnutki. Komisija OZN ugotavlja širjenje decentralizacije s prenosom na neke vrste industrijskih koncernov, kartelov in trustov in tudi na vodstva posameznih podjetij.

ZNANENJA NA TRZISCIH

V nekaterih vzhodnih državah držijo oblasti čvrsto v svojih rokah nadzorstvo nad proizvodnjo, večjimi investicijskimi in celotnim mežnim fondom. Toda podjetja oziroma točneje veliki trživi s prenekatere vzhodni državi samostojno odločajo, koliko delavcev bodo zaposlili na proizvodni liniji in kakšno tehnologijo bodo pri tem uporabljali. In če reforma stee, bodo vodstva industrijske imela besedo pri določanju investicij in pri izplačevanju nagrad delavcem.

POMANKLJIVOSTI

Načrtovalci v vzhodni Evropi poskušajo doseči realnejše administrativne cene. Toda poskusi so bili nedorasti. Podatki, ki so jih imeli na voljo merilci ekonomskih pojavov, redko dovoljujejo več kot kalkulacijo cen na povprečnih stroških za velike skupine skupaj nametanih artiklov, torej precej daleč od cen, ki si jih zamišljajo teoretiki.

Nedvomno imajo načrtovalci prav, ko uporno trdijo, da bivša pačenja ekonomskih zakorov in sedanji kritični na sredstva, napovedujejo nagle skoke v popolno svobodo cen. Vsekakor se je treba lotiti novih rešitev.

Nihče ni našel popolnerega kompromisa med troom in načrtovanjem ne na Vzhodu in ne na Zahodu.

NA LUNO NAJKASNEJE LETA 1970

Z elektronskimi računskimi stroji so Američani izračunali nevarnost poletov «Gemini» in za predvidenega programa «Apollo» za pristanek na Lunu. Ti stroji so napovedali, da bodo do pristaneka na mesecu (najpozneje v letu 1970) predvidoma «šil v izgubo» štirje astronauti. Do sedaj niso ameriški astronauti pri svojih smelnih vesoljskih poletih imeli nobenih izgub. O smrti ruskih astronautov v vesoljstvu se je sicer veliko gojbalo, vendar za zadevne trditve ni nobenih dokazov.

SGP

SLOVENIJA

CESTE

LJUBLJANA

gradi: ceste, mostove, predore, letališča, visoke stavbe

BANKA

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S.P.A. - D.D.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 • VPLAČANJA LIR 180.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TELEFON ŠT. 38-101, 38-045 BRZOJAVNI NASLOV BANKRED

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu z žitaricami prevladuje ponudba za vse vrste žitaric, razen ržja, za katerega vlada precej zanimanja. Kupci se letošnjim vinom so še vedno čvrste, medtem ko se slabo prodaja letošnje olje, čeprav so cene čvrste. Zelenjavni trg je kljub zdaj hladenemu zdaj toplejšemu vremenu živahen, ker ne primanjkuje zelenjave. Na živinskem trgu se klavna živina slabo prodaja; izvedenci trdijo, da je temu kriva zmanjšana poraba govejega mesa v prid perutnine, ki je cenovno in pa velika razpoložljivost zaradi povečanega izvoza. Cena jajcem se je zelo zvišala. Tudi na trgu z maslom je na razpolago precej ugodnega masla, kar kvarno vpliva na kupce.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Suh česen 100-200, rdeča pesa 75-125, karčofi 50 do 80, korenje 42-60, cvetaka 42 do 84, kapus 80-100, zelje 36 do 60, cebula 35-60, olupjene cebulice 100-200, diseca zelisa 150-300, rdeči radič 125-312, solata endivija 100-188, krompir Bintje uvožen 62-65, rumena paprika 120-216, paradizniki 60 do 240, peteršilj 75-125, zelena 60-108, spinaca 63-125, bučice 156-360, buče 50-70; banane 220-308, kaki 96-180, jabolka delicious 108-156, hruške 156 do 168, limone 120-156, mandarine 156-240 lir za kg.

SUHO SADJE

MILAN. Ananas 500-600, pečeni zemeljski lešniki 371-414, dateljni 275-340, suhe fige 164 do 175, mandaljni s trdo lupino 260-284, za mehko lupino 371 do

305, lešniki 318-359, orehi 356 do 498, bosanske slive 327-340, rozine 305-332 lir za kg

VINO

MILAN. Rdeče piemontsko vino 9-10 stop. 750-800, Barbera 11-12 stopinj 900-1000, Oltrepavese 9-10 stop. 750-800, mantovansko rdeče vino 9-10 stop. 740-780, Valpolicella 10-11 stop. 850-900, Soave belo 10-11 stop. 820-880, Raboso 10 stop. 1000-1100, Merlot 10-11 stop. 850 do 930, Reggiano 9-10 stop. 780 do 820, modensko vino 9-10 stop. 780-820, belo vino iz Romagna 9-10 stop. 720-750, rdeče 9-10 stop. 730-750, Chianti 12-13 stop. 480-550 (lir za steklenico), navadna toskanska vina 9-10 stop. 730-780, Aretino belo 9-10 stop. 720-750, belo vino iz Mark 10 do 11 stop. 720-750, rdeče 10-11 stop. 730-760, belo vino iz Sicilije 12-13.5 stop. 680-700, belo vino iz Sardinije 12 stop. 700 do 720, rdeče 13-14 stop. 750-800 lir za stop./stop.

OLJE

FLORENCA. Oljčno olje extra 770-870, fino oljčno olje iz največ 1,50 odstotno kisline 720-750, fino oljčno olje iz največ 3 odstotno kisline 670-700, rafinirano oljčno olje 690-700, semensko jedilno olje I. 350-355, olje iz zemeljskih lešnikov 410-415 lir za kg.

ZIVINA ZA REJO IN KLAVNA ZIVINA

MANTOVA. Klavna živina: krave I. 280-300, II. 170-180, junci I. 390-430, II. 320-340, bik I. 370-390, II. 290-310, teleta 50-70 kg teška 650-750, do 90 kg 600-620; živina za rejo in vprego: neodstavljena teleta 50-70 kg teška 800-900, 70

do 100 kg 700-750, krave mlekarice 220-280.000, navadne krave 190-220.000 lir za glavo; prašiči: debeli prašiči 125-125 kg težki 444, 145-160 kg 444, 160-180 kg 441, neodstavljivi prašiči 18 do 25 kg težki 530, suhi prašiči, 25-40 kg 500, 40-60 kg 470, 60-80 kg 450 lir za kg.

KRMA

MANTOVA. Seno majskega reza 3000-3100, II. reza 2000 do 3100, III. reza 2800-2900, slama 1150-1200, sestavljena krma za krave mlekarice 6100-6600, krma za prašiče 6100-6600, 6700, krmne pogaje iz koruze 5900-5900, iz pese 5000-5200, koncentrirana krma za govejo živino 6600-6900, za prašiče 9200-9500 lir za stop.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Zaklani piščanci 400 do 480, zaklane kokoši 550-700, uvožene žive kokoši 400-500, zaklane pegatke 1000-1300, uvožene pegatke 800-900, zaklani golobi 1400-1700, zaklane domače pure 700-1250, uvožene pure 450-1000, zaklani domači purani 400-950, uvoženi 450-750, žive domače gosi 600-750, uvožene gosi 400-420, zaklane domače race 600-730, zaklani domači zajci s kožo 700-760, brez kože 730-860, uvoženi zajci 600 do 700 lir za kg. Sveža domača jajca 39-40, uvožena jajca 35 do 36 lir za jajce.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Domače maslo 890, maslo iz centrifuge 910; sir: parmezanski proizv. 1963 1460-1500, proizv. 1964 1370-1430, proizv. 1965 1220-1280; sir grana iz Padske nižine proizv. 1963 1390 do 1450, proizv. 1963 do 1964 1350-1440, proizv. 1964 1300 do 1360, proizv. 1964-65 1190-1250, sir sbrinz svež 820-880, uležan 920-960, Emmenthal svež 790 do 820, uležan 850 do 870, provolone svež 850-890, uležan 910 do 950, gorgonzola svež 580-600, uležan 750-790, italico svež 590 do 610, uležan 700-730, taleggio svež 550-580, uležan 680 do 720, crescenza svež 530-650, uležan 610-640 lir za kg.

ZITARICE

LODI. Fina mehka domača pšenica 6900-7200, dobra merkantile 6750-6950, merkantile 6550-6700, fina trda domača koruza 6100-6200, navadna koruza za 4250-4300, uvožena koruza 4450-4500, Plata 5000-5050; ne-oljuščen riž Arborio 8900-10.000, Vialone 9800-10.300, Maratelli 8500-9300; oljuščen riž Arborio 19-19.400, Vialone 20.300-21.300, Maratelli 16.200-16.600; uvožen ječmen 4950-5050, domač 4850 4700-5400, uvožen 4750-4950, domača rž 6000 do 6100; pšenična moka tipa «0» 10.300-11.800, tipa «0» 9900-9900, tipa «1» 9300 do 9400, presejana koruzna moka 6300-6500 lir za stop.

KONSERVIRANA ZIVILA

PIACENZA. Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah po 10 kg 210-220 lir za kg, v skatlah po 5 kg 220-230, po 1 kg 235-245, po 1/2 kg 245 do 255, v tubah po 200 g 68-70 lir za tubo; trikrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah po 10 kg 230-240 lir za kg, v skatlah po 5 kg 240-250, po 1 kg 255-265, po 1/2 kg 265 do 275, v tubah po 200 g 68-70 lir za tubo; oljušeni paradizniki v skatlah po 3000 g 360 do 370 lir za skatlo.

V Švici hudo razsaja slinavka

V Švici že dalj časa razsaja kužna bolezen slinavke in ne kaže, da bi kaj kmalu poenajala, rasprotno, še vedno se širi na nova področja. V zadnjih dneh so samo v kraju Penyle-Jorat poklali 280 prašičev, v Kleindiewilu 17 glav goveda in 23 prašičev ter v Oberwiltu 27 glav goveda in 89 prašičev. Po podatkih švicarskega zveznega veterinarskega urada so v tednu od 22. do 28. novembra obili 37 čred domačih živali, in sicer 641 glav goveda, 371 prašičev, 11 koz in 4 kostruove. Od začetka epidemije, to je od 21. oktobra pa do prejšnjega četrtka so saklali kar 4.400 živali. V 146 okuženih čredah so morali pobiti 2.400 glav goveda, 1.950 prašičev, 23 kostruove in 16 koz.

Mehanska industrija v težavah

Po najnovejših podatkih srednjega statističnega zavoda v Rimu se je proizvodnja italijanske kovinsko-mehanske industrije povečala v prvih devetih mesecih tega leta za približno 10 odstotno. Proizvodnja v železarstvu je narasla za 30,5 odstotno, dočim je padla proizvodnja v meharski industriji za 6,5 odstotno v primeri z istim razdobjem preteklega leta.

Vreme in letina v kmečkih pogovorih

Gruden (december)
16. grudna dan, mrzel, gorak
Maj traven bo temu enak.
Grudna 17. se sonce prikaže,
Lep Veliki traven, če prat'ka
ne laže.
Gruden 18. jasen in suh,
Rožnika mnogo bo muh.

URARNA IN ZLATARNA Mikolj Karel

TRST
Campo S. Giacomo 3, tel. 95-881
Ure najboljših znamk,
velika izbira zlatih or-
kraskov za vse prilike

adriaimpex S. P. A.

TRST - Via della Geppa, 9
Tel. 38.770, 29.135
IMPORTI - EXPORT industrijskih proizvodov
Tvrdba je pooblaščen za prodajo nadomestnih delov
FIAT OM RIV v Jugoslavijo

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Zimsko obdelovanje zemlje

Njive, ki jih jeseni nismo posejali in so pripravljene za jaro setev, moramo pred zimo ali pa pozimi preorati. Upravičeno so samo nekatere izjeme. Na splošno orjemo pred zimo globoko, zlasti za okopavine, to je za krompir, peso, sončnico itd., pa tudi za deteljo in lucerno. Za jara žita ni dobro zelo globoko orati, da ne spravimo na vrh preveč mrtvice, ki je jaram žitom razen ovusu zelo škodljivo. Za koruzo zadostuje 20 cm globoka brazda, za druge okopavine pa bi morali orati vsaj 25 cm globoko, če je mogoče in zaradi lastnosti spodnje plasti upravičeno, pa še globlje.

Če hočemo jeseni obnem podorati hlevski gnoj, ki sme priti le plitvo v zemljo, združimo globoko obdelovanje s plitvim podoravanjem gnoja tako: Najprej z navadnim plugom gnoj plitvo podorjemo, nato za njim pa gremo s takoimenovanim podbrzdanim rahljajem, ki zemljo v globini savi. Ker se nimajo takih plugov, naj si pomagajo tako, da podororje gnoj z navadnim plugom srednje globoko, za njim gredo s plugom brez deske do 700 lir za kg. Sveža domača jajca 39-40, uvožena jajca 35 do 36 lir za jajce.

Poraba petrolejskih izdelkov raste

Potrošnja bencina napredovala za 9,1 odstotno - petroleja za 26 odstotno - gorilnega olja za 9,3 odstotno

V prvih devetih mesecih tega leta se je italijanska poraba petrolejskih izdelkov povprečno dvignila za 8,1 odstotno v primerjavi z ustreznim razdobjem lani. V septembru se je potrošnja bencina povečala za 9,4% v primerjavi z lanskim sept., vendar je ta napredke nekoliko slabši kot v prejšnjih mesecih. Potrošnja petroleja za segrevanje in razsvetljavo se je natanko dvignila in je bolj napredovala, kakor v posameznih mesecih od začetka letošnjega leta dalje (najvišji napredke so v preteklih mesecih zabeležili v marcu, namreč 81,2 odstotno). Nasprotno se je poraba petroleja v kmetijstvu, ki se je v prejšnjih mesecih postopoma dvigala, v septembru skrcila. Splošno se je

koncu novembra ali pa šele pozimi, če se zemlja ob južnem vremenu otaja. Na pešeni zemlji, ki je sama na sebi dovolj rahla in zračna, delovanje bakterij za godnost zemlje ni bistvenega pomena. Orjemo pa lahko, če pozimi ni mogoče, še v zgodnji spomladi in tedaj tudi podorjemo hlevski gnoj.

Na pešeni zemlji ne moremo doseči zboljšanja zemlje toliko z obdelovanjem kakor z gnojem, zlasti s tem, da skrbimo za večjo zalogo humusa v zemlji (hlevski gnoj, podor, primeren kolobar). Kako pred zimo obdelujemo tako zemljo, o tem odločajo lastnosti spodnje plasti. Če je ta peščena ali gruščnata ali popolnoma mrtva, bomo v globini le rahljali, če je pa boljša za vrskavanje hranilnih snovi lahko zgornjo živo plast povečamo z globokim oranjem.

Obvestilo konzorcija razlaščenec

Tajništvo konzorcija za naftovod obvešča razlaščenec prve skupine v Dolini, ki so vložili tožbo proti ponudni odškodnini, naj ne sprejmejo še nobene dokončne odločitve, ker se konzorcij še vedno pogaja z družbo za naftovod glede odškodnine. Prav tako obvešča tajništvo konzorcija tudi drugo skupino razlaščenec, da je prejelo tudi zanje odškodninske ponudbe. Zato opozarja zlasti svoje člane iz druge skupine, naj se ne nagajajo in naj ne izdajo komurkoli kakršnokoli pooblastilo, ker bo verjetno prišlo do rešitve brez vsake tožbe in nepotrebnih stroškov.

Sporočilo kmetovalcem

Pokrajnisko kmetijsko nadzornišvo v Trstu obvešča kmetovalce, da jim bo s preostalimi sredstvi, ki jih je dal na voljo vladni komisariat, dodelilo prispevek v višini 40 odstotno kupne cene za kmetijsko krompir vrste Majestic in Kennebec iz vsedravnih centrov za razmnoževanje. Prošnje bo nadzornišvo sprejemalo od ponedeljka, 13. t. m., naprej vsak delovni dan, razen ob sobotah, od 9. do 12.30. Ob predložitvi prošnje za najmanj 50 kg - bodo prizadeti morali plačati na račun 6 lir za vsak kilogram.

SKROPLJENJE KISELKASTEGA SADJA SE DALJE DOVOLJENO

Komisija EGS v Bruslju nima po zaslišanju odbora strokovnjakov nobenih pomislekov več proti škropljenju kiselkastega sadja z določeniimi konservacijskimi sredstvi, kolikor ni prekoračena gotovo meja in je to sadje razločno označeno. Obdelovanje površine kiselkastega sadja, ki naj bi bilo do korca letošnjega leta prepovedano, bo torej še dalje dovoljeno. Tako pokropljeno sadje je pa treba jasno označiti in etiketirati.

SKUPAJ

1964	1965	Razlika %
4.399.000	4.030.000	+ 9,1
194.000	110.000	+ 49,1
103.000	102.000	+ 1,0
237.000	212.000	+ 25,9
2.345.000	2.284.000	+ 2,7
543.000	513.000	+ 5,8
197.000	195.000	+ 1,0
3.035.000	2.992.000	+ 3,1
17.300.000	16.280.000	+ 9,3
249.000	254.000	- 2,0
847.000	868.000	- 2,4
841.000	793.000	+ 6,0
27.483.000	25.429.000	+ 8,1

TRAD-TRIESTE

TRISTE, VIA CICERONE 8/II
Telefon: 68812, 30214 • Telegram: TRAD - TRIESTE

- SPECIALNI STROJI ZA LESNO IN KARTONAZNO INDUSTRIJO,
- EKSTOTI IN PLEMENTI FURNIRJI
- POVRŠINSKI IN REPRMATERIALI

Jadrolinija

RIJEKA - Jugoslavija

Jadrolinija je letos uvedla novo progo iz Trsta in Benetk za Reko, Split in Dubrovnik ter Pire, Aleksandrijo, Port Said, Beirut, Limassol, Heraklion, Pirej, Dubrovnik, Benetke in Trst. To progo vzdržujejo najmodernejša ladja na Sredozemlju - m/l «DALMACIJA» in «ISTRA» - Vse informacije dobite pri potovalnih uradih ali pri agenciji «V Bortolozzi», piazza Duca degli Abruzzi 1, Trst.

IMPEXPORT

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

TRST - VIA CICERONE 8
Tel. 38-136, 37-725
Skladišče: Via del Bosco 20
Tel 50010
Telegram: Impexport-Trieste

Specializirano podjetje za vsakovrstne kompenzacije
Postreduje po tržaškem in goriškem sporazumu

„GOSPODARSTVO“
Izhaja tedensko • Uredništvo in uprava: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 • Cena: posamezna številka 35-40, za Jugoslavijo din 25-30. Naročnina: letna 1300 lir, polletna 700 lir. Pošt. tek. rač. «Gospodarstvo» št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 1200 din, polletna 600 din. Naroča se pri ADIT, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stari trg 3-1, tek. rač. 600-14-603-86. Za ostalo inozemstvo 4 dolarje letno. Cene oglasov: za vsak mm višine v višini enega stolpca 60 lir • Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. Založnik: Založba «Gospodarstva» • Tiskarna Založništva tržaškega tiska (ZTT) - Trst, Ul. Montecchi 6

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
A. POŽAR
TRST - VIA BOCCACCIO 3
Tel. 28-373
Prevezamo vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo - Potreba hitra - Cene ugodne

TRANS-TRIESTE Soc. a. r. l.
TRST - TRIESTE, Via Donata 3 Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.
IZVAŽA: vse proizvode FIATove avtomobilске industrije in rezervne dele Vse vrste gum tovarne (CEAT) in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
Gorica Via D. d'Aosta N. 180 Tel. 28-45, 54-00 Gorica
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
VZDRŽUJE Z MODERNIMI TOVORNO - POTNIŠKIMI LADJAMI REDNO PROGO
JADRAN - JUŽNA AMERIKA
JADRAN - ZAHODNA AFRIKA
REDNO LINIJO OKOLI SVETA
Ter nudi ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi, tovnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: SPLOŠNA PLOVBA, PIRAN, Zupančičeva 24, Telegrami: PLOVBA-PIRAN, Telexi: 035-22-035-23, Telefoni: 23-470 do 73-477 in na naše agente po vsem svetu

InterEuropa Koper
MEDNARODNA ŠPEDIČIJA IN TRANSPORT
KOPER - TELEF. 21-830 - TELEX 03517
PREDSTAVNIŠTVO v Trstu, via Roma, 15 - Tel. 37-823

Dodajanje ledu in vskladiščenje blaga - Kvantitativni prevzem - Poslovanje na mednarodnih sejmih in razstavah - Redni zbirni promet iz evropskih centrov - Mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni po kopnem, po morju, po rekah in zraku - Carjenje blaga - Transportno zavarovanje blaga - booking ladijskega prostora - Kontrola transportnih dokumentov - strokovno pakiranje.

FILIALE:
Koper, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Zagreb-sejem, Sežana, Kozina, Prevalje, Nova Gorica, Rožna dolina, Jesenice, Rijeka, Beograd, Novi Sad, Subotica, Celje, Podgorje, Sarajevo, Bar, Zrenjanin, Dimitrovgrad.

JUGOLINIJA

Gestisce, servizi merci e passeggeri sulle linee:
ADRIATICO - NORD EUROPA (servizio celere ed espresso) partenze da Rijeka ogni 7 giorni
ADRIATICO - NORD AMERICA (North Atlantic) partenze ogni 10 giorni
ADRIATICO - SUD AMERICA partenze ogni 20 giorni
ADRIATICO - LEVANTE partenze ogni 7 giorni
ADRIATICO - IRAN - IRAQ partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO - INDIA - PAKISTAN - BURMA partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO - ESTREMO ORIENTE partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO - GOLFO MESSICO partenze ogni 20 giorni

con 57 moderne e rapide navi, 666 cuccette e 372.229 B.R.T.
La «JUGOLINIJA» accetta il trasporto di merci anche in porti fuori delle linee regolari

TRASPORTATE LE MERCI E VIAGGIATE CON LA «JUGOLINIJA» - RIJEKA

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	23.11.65	30.11.65	7.12.65
Pšenica (stot. dol. za 60 funtov)	164,-	161 1/2	164,-
Koruza (stot. dol. za 56 funtov)	115 3/4	118 1/2	121 3/4
NEW YORK	22.11.65	29.11.65	6.12.65
Baker (stot. dol. za funt)	61,-	63,-	64,-
Cin (stot. dol. za funt)	176,-	180,-	176,25
Svinec (stot. dol. za funt)	16,-	16,-	16,-
Cink (stot. dol. za funt)	15,75	15,75	15,75
Aluminij (stot. dol. za funt)	24,50	24,50	24,50
Nikelj (stot. dol. za funt)	77,75	77,75	77,75
Antimon (stot. dol. za funt)	44,-	44,-	44,-
Lito železo (stot. dol. za funt)	63,50	63,50	63,50
Zivo srebro (dol. za stekl. 76 funtov)	540,550	545,555	540,550
Bombaž (stot. dol. za funt)	31,60	31,60	31,50
Volna (stot. dol. za funt)	172,50	175,-	172,50
Kava «Santos 2» (stot. dol. za funt)	43,37	43,37	43,50
Kakao (stot. dol. za funt)	18,05	19,-	19,03
Sladkor (stot. dol. za funt)	1,85	1,95	1,95
LONDON	23.11.65	30.11.65	7.12.65
Baker čistšen (funt šter. za d. tono)	425,-	450,-	460,-
Cin (funt šter. za d. tono)	1375,-	1.432 1/2	1.425,-
Cink (funt šter. za d. tono)	107 1/2	107 3/4	108 1/2
Svinec (funt šter. za d. tono)	104 3/4	107 1/2	106 1/4
Kavček (peniljev za funt)	20 1/4	20 3/4	20 3/4
SANTOS			
Kava «Santos D» (kruzejrov za 10 kg)	5.800,-	5.700,-	5.700,-

V preteklem tednu so na mednarodnih borznih trgih s surovinami zabe